

Esialgse õiguskaitse taotlemise üldjuhised

Mis on esialgne õiguskaitse?

Kohus võib rakendada kohtureeglite reegli 39 alusel ükskõik millise [Konventsiooni liikmesriigi](#) suhtes esialgset õiguskaitset. Esialgne õiguskaitse kujutab endast kiireloomulisi meetmeid, mida vastavalt Kohtu praktikale rakendatakse ainult siis, kui esineb **vahetu oht pöördumatu kahju tekkimiseks** (vt [Mamatkulov and Askarov v. Turkey](#) [GC], nos. 46827/99 and 46951/99, § 104, 4 February 2005 ja [Paladi v. Moldova](#) [GC], no. 39806/05, §§ 86-90, 10 March 2009).

Esialgset õiguskaitset rakendatakse ainult väga **piiratud juhtudel**: enamasti siis, kui kardetakse, et esineb:

- oht elule (juhud, mida katab Konventsiooni artikkel 2) või
- oht saada Konventsiooni artikliga 3 keelatud väärkohtlemise ohvriks (piinamise ja ebainimliku ning alandava kohtlemise keeld).

Väga erandlikel juhtudel võidakse seda rakendada ka teiste Konventsiooni artiklitega kaetud õiguste kaitseks esitatud taotluste suhtes.

Enamusel juhtudest rakendatakse esialgset õiguskaitset väljasaatmise või -andmise juhtudel või seoses kinnipidamisasutustes viibivate kaebajate tervisliku seisundiga.

Kohtu praktika kohaselt ei esitata kohtunikele otsuse tegemiseks selliseid taotlusi, mis ilmselgelt väljuvad reegli 39 rakendusala, on ennatlikud või puudulikud/põhjendamatud ja need lükatakse tagasi.

Esialgse õiguskaitse taotluste menetlemise aeg ja viis

Esialgse õiguskaitse taotlused vaadatakse läbi kirjalikus menetluses, võttes arvesse iga taotluse asjaolusid. Nendega tegeletakse **eelisjärjekorras**, välja arvatud juhtudel, kui taotlus on esitatud ilmselgelt eesmärgiga kohtumenetlust venitada.

Kaebajaid informeeritakse Kohtu otsusest vastava internetiplatvormi kaudu (ECHR Rule 39 Site), faksi või kirja teel. Esialgse õiguskaitse andmisest keelduva otsuse peale ei saa edasi kaevata.

Esialgse õiguskaitse rakendamise kestvus ja rakendamise lõpetamine

Esialgset õiguskaitset võidakse rakendada kogu kohtumenetluse ajaks või mingiks kindlaks perioodiks.

Esialgse õiguskaitse rakendamine võidakse lõpetada igal ajal Kohtu vastava otsusega. Kuna esialgse õiguskaitse rakendamine on seotud kohtumenetlusega, siis selle rakendamine võidakse eelkõige lõpetada siis kui (põhi)avaldust ei esitata või selle osas menetlus lõpeb.

Isiku väljasaatmine teise liikmesriiki

Juhul kui isik, kelle suhtes esialgse õiguskaitse rakendamisest keelduti, saadetakse teise liikmesriiki, saab ta vajadusel esitada uue esialgse õiguskaitse taotluse kohtureeglite reegli 39 alusel või avalduse Konventsiooni artikli 34 alusel.